

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด
ศึกษาเอกสาร และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) นำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คณะชั้น 8 กลุ่มสาระเรียนรู้ ดังนี้
 1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้น ป. 3 เรื่อง หนูดอกไม้กับเจ้าชายน้อย ชั้น ป. 4 เรื่อง เที้ยวเมืองพระร่วง
 2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน
 3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ชั้น ป. 3 เรื่อง ป्राกฏการณ์ของโลก ชั้น ป. 4 เรื่อง ระบบสุริยะของเรา
 4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้น ป. 3 รักษ์สิ่งแวดล้อมทางสังคม ชั้น ป. 4 เรื่อง รักษ์สิ่งแวดล้อม
 5. กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้น ป. 3 เรื่อง สร้างเสริมสมรรถภาพ ชั้น ป. 4 เรื่อง สร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ
 6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้น ป. 3 เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ ชั้น ป. 4 เรื่อง การวาดภาพพระบายสี
 7. กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้น ป. 3 เรื่อง สนุกกับคอมพิวเตอร์ ชั้น ป. 4 เรื่อง สนุกกับคอมพิวเตอร์

8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้น ป.3 เรื่อง Care & Clean ชั้น ป.4 เรื่อง Seasons

2. การดำเนินงานพัฒนารูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

การดำเนินงานพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น สำหรับโรงเรียนบ้านโนนตาด โดยกำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น สำหรับโรงเรียนบ้านโนนตาด จากข้อมูลองค์ประกอบที่ได้จากการดำเนินงาน ตามหลักสูตรโรงเรียนบ้านโนนตาด พุทธศักราช 2554 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชุม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการวิจัยปฏิบัติการ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นที่สร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบด้านสภาพทั่วไป ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิเคราะห์ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ให้ความเห็น ดังนี้

ด้านสภาพทั่วไป ระดับคุณภาพความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ $\bar{X} = 4.48$, S.D = 0.50
ระดับความเหมาะสม มาก

ด้านความเป็นไปได้ ระดับคุณภาพความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ $\bar{X} = 4.67$, S.D = 0.32 ระดับความเหมาะสม มากที่สุด

ด้านความเหมาะสม ระดับคุณภาพความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ $\bar{X} = 4.58$, S.D = 0.25 ระดับความเหมาะสม มากที่สุด

ด้านความเป็นประโยชน์นำไปใช้ ระดับคุณภาพความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ $\bar{X} = 4.40$, S.D = 0.29 ระดับความเหมาะสม มาก

โดยรวม ระดับคุณภาพความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ $\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.39 ระดับความเหมาะสม มากที่สุด ขอมรับได้

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาโดยใช้วิจัยปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนคละชั้น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น เนื่องจาก ได้รับข้อเสนอแนะและการนิเทศจาก ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น ส่วนการนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ได้ดี แต่ยังมีความประหม่า จัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้ตามเวลาที่กำหนด และจัดสื่อการเรียน

การสอนยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ได้วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอีกครั้งหนึ่งในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนคณะชั้น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้นในระดับดีมาก กลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในระดับดีมาก และครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้นได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากครูผู้สอนได้มีการวางแผนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้นได้เป็นอย่างดี ครูมีการเตรียมการสอน และมีความมั่นใจในการสอนแบบคณะชั้นมากขึ้น

อภิปรายผล

จากการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 (Action Research Spiral No. 1) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาโดยใช้วิจัยปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้น กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนคณะชั้น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้น เนื่องจากได้รับข้อเสนอแนะและการนิเทศจากผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบคณะชั้น ส่วนการนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นได้ดี แต่ยังมีความประหม่า จัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้ตามเวลาที่กำหนด และจัดสื่อการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ได้วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอีกครั้งหนึ่งในวงรอบที่ 2 (Action Research Spiral No. 2)

ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนคณะชั้น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาด มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้นในระดับดีมาก กลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในระดับดีมาก และครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้นได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากครูผู้สอนได้มีการวางแผนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคณะชั้นได้เป็นอย่างดี ครูมีการเตรียมการสอน และมีความมั่นใจในการสอนแบบคณะชั้นมากขึ้น

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของโรงเรียนบ้านโนนตาต โดยใช้แนวทางการวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้ ทำให้โรงเรียนบ้านโนนตาตมีบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น ตามแนวทางการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กได้ดี ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถร่วมเรียนรู้ได้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ กิ่งเพชร ส่งเสริม (2550 : 2) กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรวมแบบคละชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา ว่าการเรียนรวมแบบคละชั้น เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยที่ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และรอบรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ เกิดความรู้ ความสามารถ มีทักษะการปฏิบัติงาน ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรเกิดประสิทธิภาพด้วยเช่นเดียวกับข้าราชการครู โรงเรียนบ้านโนนตาต ซึ่งได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการเรียนรู้แบบคละชั้น ส่งผลให้การดำเนินการกิจการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ คะเนิงนิจ กองสาพา (2543 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตเทศบาลเมือง จังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อหน่วยงานเพราะทำให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงาน ช่วยให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และหน่วยงานได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้น ความสามารถและความประพฤติของบุคลากรเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สังคมต้องการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยจัดเด็กแต่ละชั้นหรือต่างชั้นกันมารวมกัน และจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุ ซึ่งมีความสามารถต่างกัน นำมาจัดการเรียนรู้พร้อมกันเป็นชั้นเดียว โดยมีลักษณะการจัดกิจกรรมที่ครูคนเดียวสามารถจัดกิจกรรมสอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่ต่ำกว่า 120 คน

ลงมา ที่มีครูผู้สอนไม่ครบชั้น จำเป็นต้องสอนคละชั้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการและตรงตามความสามารถของตนเอง

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบคละชั้นสามารถใช้แก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน ครูไม่ครบชั้นได้เพราะสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาจัดการเรียนรู้พร้อมกันเป็นชั้นเดียว และจัดสอนนักเรียนครั้งละหลายๆชั้นได้

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.4 สถานศึกษาควรจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกสถานศึกษาและภายในสถานศึกษาให้หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.5 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบคละชั้นควรได้รับการเอาใจใส่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ จะส่งผลให้ครูเกิดความรู้ และมีทักษะ สามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาค้นคว้าพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอื่นที่แก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ครูผู้สอนไม่ครบชั้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์หลายๆด้าน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับสถานการณ์

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้นกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่นๆ